

Hogyan használjuk a tananyagot a tanteremben? Tanári útmutató lépésről lépésre

Co-funded by
the European Union

Hogyan használjuk a tananyagot a tanteremben? Tanári útmutató lépésről lépésre

Ez az útmutató azért készült, hogy segítséget nyújtson a Together4Change projekt tantermi megvalósításában. A benne foglalt pedagógiai ajánlás a Change Project kurzusra és a U-Change projekt tapasztalataira épül, de kiegészítettük olyan fejlesztésekkel is, amelyeknek az alapját a Change projektben részt vevő tanároktól és partnerektől kapott visszajelzések képezték.

Ezen kívül a tananyag migrációs háttérrel rendelkező személyek nézőpontjait is magában foglalja, hogy az anyagok és a használt terminológia megfelelőek és relevánsak legyenek.

Arra törekedtünk, hogy a pedagógiai ajánlás rugalmasan adaptálható legyen a legkülönbözőbb tantermi környezetekre – ha pedig a tanárnak specifikusabb anyagokra vagy tanácsokra van szüksége, mindig számíthat a nemzeti **Together4Change** **projektpartnerre**.

Co-funded by
the European Union

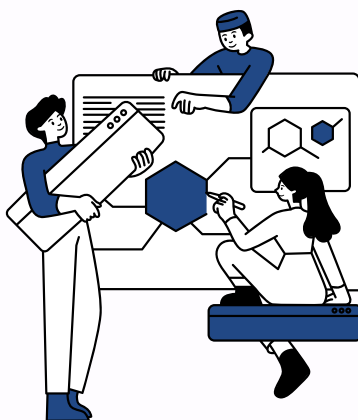
1

A Together4Change háttere

A jelen tanári útmutatóban felvázolt pedagógiai tananyag a Together4Change projekt részét képezi. A Together4Change kezdeményezés célja a szemléletformálás és a kritikus gondolkodási készségek fejlesztése az iskolában oly módon, amely egyúttal a migránsok és a menekültek integrációját is elősegíti. A projekt arra ösztönzi a tanulókat, hogy migránsokkal és menekültekkel együttműködve szolidaritási tevékenységekben vegyenek részt iskolájukban és helyi közösségeikben.

A tevékeny részvétel lehetőségének folyamatos megteremtése révén a Together4Change hozzájárul az akadályok lebontásához, valamint az elfogadás és az empátia erősödéséhez. Ezek az interakciók közös szemléletformáló kezdeményezésekhez vezetnek, amelyek során a tanulók és a migránsok megtapasztalhatják és népszerűsíthetik az olyan közös uniós értékeket, mint – többek között – az emberi méltóság, a társadalmi felelősségvállalás és a befogadás.

Co-funded by
the European Union

2

Oktatási megközelítésünk

Kontextus

Mielőtt belevágnánk, fontos átgondolnunk az életünket, a tudásunkat és az érzéseinket.

Mielőtt nekifognánk a munkának, fontos, hogy megértsük a tanulók, a tantermi környezet, az iskola és a közösség tágabb összefüggésrendszerét. Honnan indul a projekt konkrétan a mi iskolánkban?

Ebben a közegben mi a projekt kiindulási pontja?

Élményszerzés és gondolkodtatás minden egyes fejezetben

Az oktatás több, mint pusztán tényszerű ismeretszerzés.

A tanulóknak:

- meg kell tanulniuk az ítéletalkotást (ideértve az értékítéleteket is) korunk igen bonyolult világában;
- saját érzéseikre és értékeikre támaszkodva ki kell fejleszteniük önmagukban a kritikai gondolkodás képességét;
- meg kell tanulniuk átértékelni saját sztereotípiáikat, előítéleteiket és korábbi előfeltételezéseiket, valahányszor olyan információkkal és élményekkel szembesülnek, amelyeket meglepőnek találnak, vagy amelyek megkérdőjelezik korábbi ismereteiket, vélekedéseiket;
- képesnek kell lenniük átgondolni önnön reakcióikat és érzéseiket éppúgy, mint másokét; Understand who they are and how they relate to others.
- képesnek kell lenniük tanulni mind saját tapasztalataikból, mind pedig másoktól, kihasználva a személyes találkozások kínálta lehetőségeket;
- képesnek kell lenniük tanulási útjuk során rábízni magukat mások útmutatására és támogatására.

Co-funded by
the European Union

3

Oktatási megközelítésünk

Amint a tanulók magukévá tették az új gondolatokat, attitűdöket és értékeket, érezni fogják a késztetést a cselekvésre. A senkit hátra nem hagyó együttműködésben végzett munka értelmet ad a tanulásnak és előmozdítja a társadalmi igazságosság ügyét.

Az igazi tanulás feltételezi a téma alapos átgondolását. Fontos, hogy mind a tanulók, mind a tanárok felismerjék az újonnan szerzett ismeretek hatását. A kulcs a tudatos tanulás.

Co-funded by
the European Union

4

A tanmenet felépítése

A tananyag fejezetei

A tananyag hat fejezetre oszlik. Egyes fejezetek mindössze egy 45–50 perces foglalkozást igényelnek, mások akár két 45–50 perces foglalkozást is igénybe vehetnek.

Szánjunk időt arra, hogy tanulóinkkal végigvegyük az összes fejezetet. Amennyiben ez nem lehetséges, a tananyagot akár adaptálhatjuk is a helyi körülményekre. Kérdezzük meg a helyi projektpartnerrel, mi ennek a legjobb módja.

Vonjuk be a nemzeti Together4Change projektpartnerrel!

Ehhez a projekthez elengedhetetlen, hogy partneri kapcsolatot alakítsunk ki a nemzeti **Together4Change projektpartnerrel**.

Részvételük különösen fontos a 3. és a 6. fejezetben, bár együttműködés a többi fejezet kapcsán is megvalósulhat. A Together4Change lehetőséget kínál szilárdabb partneri kapcsolat kialakítására, hogy mind a tanulás, mind a cselekvés valódi értelmet nyerjen.

Munkalapok

Minden fejezetben található egy tanári munkalap, amelyben alapvető információkat és ötleteket találunk a műhelyfoglalkozás lebonyolításához. Ezenkívül minden fejezethez társul egy tanulói munkalap is, amelyben megtalálhatóak a különböző gyakorlatokhoz – szerepjátékokhoz, tevékenységekhez és elgondolkodtató gyakorlófeladatokhoz – kapcsolódó kérdések. Ajánlatos minden foglalkozás előtt kiosztani az előre kinyomtatott munkalapokat a tanulóknak, hogy a kérdések kéznél legyenek.

Co-funded by
the European Union

5

A tanmenet felépítése

Az önismeret felfedezése

Annak felfedezése, milyen fontos az önismeret, mielőtt másokkal kapcsolatba lépni, függetlenül vélt vagy valós másságtól.

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Tevékeny ismeretszerzés és készségfejlesztés különböző médiumok eredményes alkalmazása révén, az információk kritikai elemzésére való képesség erősítésének céljával.

Nézőpontváltás

A nézőpontváltásra való képesség fejlesztése érdemi találkozások révén; a tanulók bátorítása az érzelmi bevonódásra és élményeik átgondolására.

*Ajánlatos ezt a fejezetet előre átbeszelnünk a nemzeti Together4Change projektpartnerrel, hogy ki tudjuk tűzni a találkozás napját és koordinálni tudjunk azzal a személlyel, akivel a tanulók találkozni fognak.

Ítéletalkotás és az álláspontunk melletti kiállás

A nézőpontváltásra való képesség fejlesztése annak révén, hogy a tanulókat bizonyos morális alapelvek átgondolására bátorítjuk és lehetőséget teremtünk a személyes meggyőződésekről folytatott beszélgetésekre.

Az előítéletek kezelése

Annak tudatosítása, hogy az általánosítás elfedi előlünk az egyének sajátos, egyedi valóságát, ami hátrányos megkülönböztetéshez vezet.

Lépünk a tettek mezejére

A szemléleti nyitottság fejlesztése és a változtatásra való képesség tudatosítása a másokkal való együttműködésre alapuló cselekvésen keresztül.

*A kurzusnak ebben a szakaszában olyan – az egyes korábbi fejezetekhez kapcsolódó – cselekvési kihívásokat találunk, amelyeket a tanulók helyi migráns- és menekültszervezetekkel és azok képviselőivel való együttműködésben teljesíthetnek. A nemzeti Together4Change projektpartner segít az ehhez szükséges kapcsolatok kiépítésében.

Co-funded by
the European Union

6

Az egyes fejezetek felépítése

Bevezetés:

Ebben a részben felvázoljuk a kurzus általános célját, konkrét célkitűzéseit, a használt kulcsifejezéseket, a kurzus tartalmát, az alkalmazott módszereket és az adott fejezet feldolgozásának időigényét.

Tevékenység:

A feladat leírása. A feladatok egy része 12–18 éves tanulókra van szabva, másokat a 15 év alatti vagy feletti korcsoport igényeihez lehet igazítani. (A 15 éves korhatár csak irányelv; a legmegfelelőbb feladatokat mindig saját osztályunk adottságainak és körülményeinek figyelembevételével választjuk ki.)

Tippek a tanításhoz:

Hasznos javaslatok a tananyag hatékony feldolgozásához.

Together4Change:

Emlékeztető arra, hogy valós változást csak a nemzeti Together4Change projektpartnerrel való szoros együttműködésben tudunk elérni. (Ez a rész különösen a 3. és a 6. fejezet esetében releváns.)

Elgondolkodtató gyakorlófeladat:

Rövid gyakorlat a tanulók számára az egyes fejezet kapcsán tanultak önálló átgondolására. Erre sor kerülhet a fejezet végén, vagy feladhatjuk házi feladatként, így a tanulók saját, személyre szabott anyagot tudnak összeállítani az egymást követő fejezetek anyagának alaposabb átgondolásához.

Összefoglalás és átvezetés:

Rövid ajánlás arra, hogyan zárjuk le az adott fejezetet és hogyan vezessük fel a következőt.

Co-funded by
the European Union

A tananyag segítségével elért változás értékelése

Mielőtt végigvennénk a tananyagot a tanulókkal, alapvető, hogy felmérjük, jelenleg mennyire értik a tananyag fontosabb fogalmait és hogyan vélekednek azokkal kapcsolatban. A tananyag feldolgozásával elért tényleges hatást ehhez a kurzus elején felmért kezdeti szinthez hasonlítva fogjuk mérni. A tananyag teljes feldolgozását követően újabb – kurzuszáró – felmérésre fog sor kerülni, hogy meg tudjuk ítélni, milyen új ismereteket szereztek a tanulók és esetleg változott-e a felfogásuk. Az értékelési eljárást úgy alakítottuk ki, hogy a tanulók anonimitásának biztosítása mellett lehetővé tegye az eredményes adatgyűjtést. Az alábbiakban leírjuk az értékelési eljárás működését.

Regisztráció:

A tanárok a <https://jrschange.org/projects/together-for-change/> weboldalon megadott linken tudnak – az általuk kiválasztott nyelven – regisztrálni.

Name

_____
First Last

Email

_____

Address (Required)

_____
City ZIP / Postal Code

Country

Untitled

- Hungary
- Croatia
- Greece
- Italy
- Serbia
- Portugal
- Spain

SUBMIT

Co-funded by
the European Union

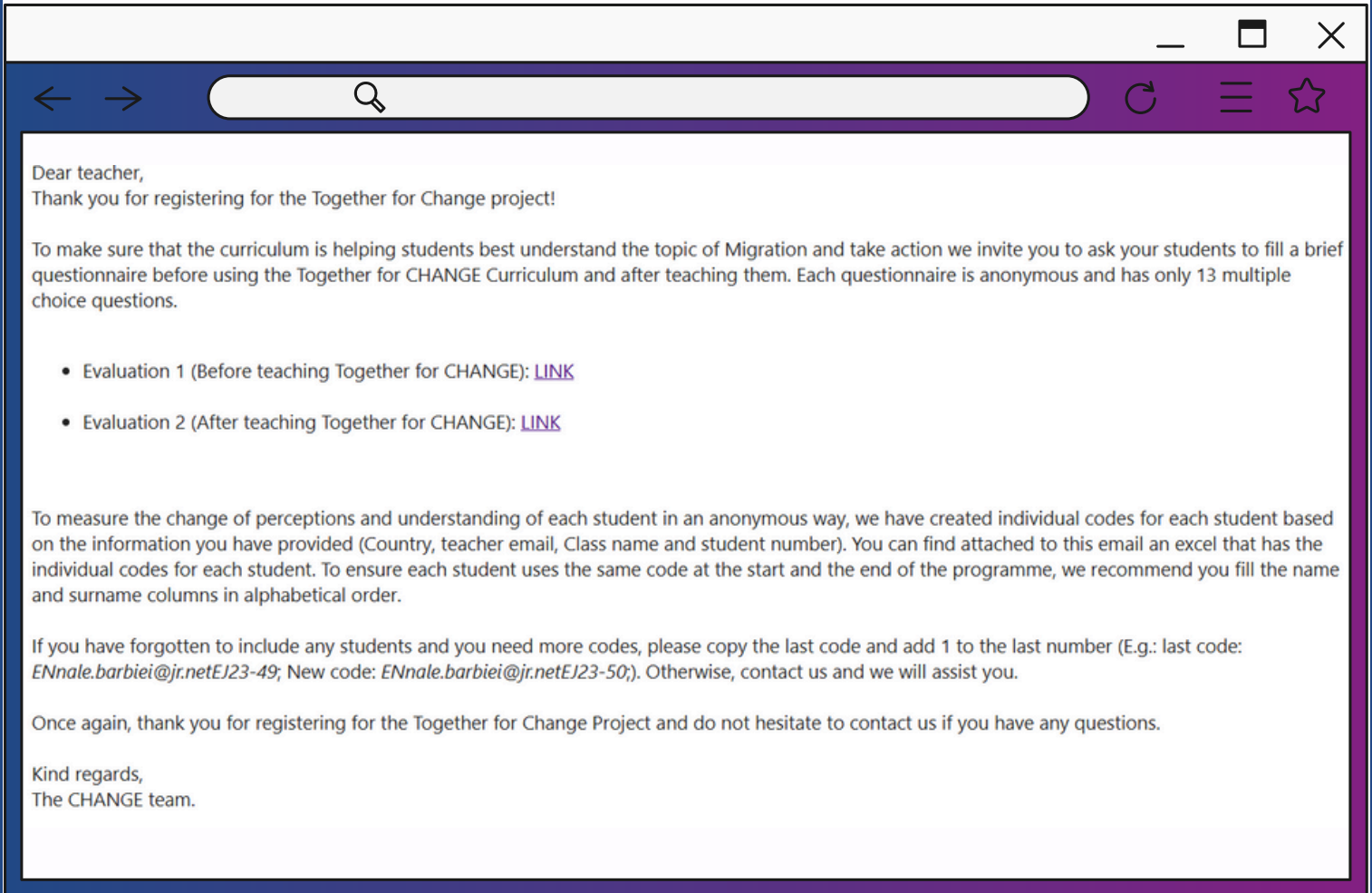
8

A tananyag segítségével elért változás értékelése

A tanulói kódok kiküldése az értékeléshez:

A sikeres regisztrációt követően a tanárok e-mailben kapnak egy Excel állományt, amely pontosan annyi egyedi kódot tartalmaz, ahány tanuló a regisztrációs űrlapon szerepel. Az e-mailben benne lesz az a két link is, amelyen keresztül hozzáférhetnek az előzetes, illetve a kurzuszáró felmérés űrlapjához.

A kódok kiosztása

A tanulókat tanáruk látja el saját egyedi kóddal. Ezzel az eljárással úgy tudjuk összegyűjteni az értékeléshez szükséges adatokat, hogy közben nem sérül a tanulók anonimitása, és a rájuk vonatkozó érzékeny információk sem kerülnek illetéktelen kezekbe. Érdeemes lehet kinyomtatni a kódlistát és minden kód mellé odaírni a tanuló nevét arra az esetre, ha valamelyikük elfelejtené a kódot, amelyet kapott.

Co-funded by
the European Union

9

A tananyag segítségével elért változás értékelése

Előzetes felmérés:

Mielőtt megkezdénénk a tananyag feldolgozását, a tanárok megadják a tanulóknak az előzetes felmérés linkjét. Fontos, hogy emlékeztessük a tanulókat, hogy a felmérő űrlap kitöltésekor azt a kódot használják, amelyet személyesen kaptak.

Kurzuszáró felmérés:

A tananyag összes fejezetének feldolgozása után a kurzuszáró felmérést is a tanárok bonyolítják le oly módon, hogy megadják a tanulóknak a kurzuszáró felmérés linkjét. A tanulóknak ez alkalommal is ugyanazt a kódot kell használniuk, mint amelyet az előzetes felmérés alkalmával használtak.

Evaluations 1

Basic Data

All fields are mandatory

ID *

Identifier

Country * City *

Select a value

School *

Select a school

Gender * Age *

Male Female Non-Binary

Please enter a number from 11 to 19.

School year * Nationality *

Select a value

Page 1 of 4. Go to next page >

Evaluations 2

Basic Data

All fields are mandatory

ID *

Identifier

This field is required.

Country * City *

Select a value

This field is required. This field is required.

School *

Select a school

This field is required.

Gender * Age *

Male Female Non-Binary

This field is required. This field is required.

School year * Nationality *

Select a value

This field is required. This field is required.

Page 1 of 3. Go to next page >

Co-funded by
the European Union

10

A kurzus előkészítése

A kurzus arra összpontosít, hogy a tanulókat építő jelleggel megismertesse a sokszínűséggel és annak számos vonatkozásával, s arra törekszik, hogy nagyobb nyitottságra bátorítsa a tanulókat az emberek közötti tényleges vagy vélt különbségek tekintetében. Az eredményes előkészítés érdekében szánjunk egy percet arra, hogy felmérjük a osztályteremben uralkodó dinamikát:

Milyen az osztály jelenlegi összetétele a tanulók szociális, etnikai és kulturális háttere szempontjából?

Előfordultak-e olyan konfliktusok, amelyek a tanulók közti szociális, etnikai és kulturális különbségekből fakadnak? Vannak-e rendszeresen felmerülő problémák?

Co-funded by
the European Union

A kurzus előkészítése

Értékeljük az osztályközösségen belül esetleg felmerülő konfliktusok jellegét és súlyosságát:

Elég jelentősek a konfliktusok ahhoz, hogy akadályozzák a nyílt párbeszéd kialakulását a sokszínűségről és a migrációról? Figyelembe véve a kurzus általános céljait és a kapcsolódó feladatokat, megítélésünk szerint a tanulók vonakodhatnak-e esetleg a részvételtől a meglévő feszültségek miatt? Esetleg lehetséges, hogy ezek a konfliktusok fokozódnak és káros interakciók alakulnak ki a tanulók között?

Ha ez a helyzet, nem biztos, hogy a kurzus megtartása eléri a célját, mivel nem kizárt, hogy inkább erősíti a negatív dinamikát, mintsem elősegítené a megértést. Ilyen esetekben fontos, hogy bevált konfliktuskezelési módszerekkel rendezzük a konfliktusokat. Szükség esetén szakértői segítséget kell kérni a nyílt párbeszéd előmozdításához. Hasznos lehet az iskola vezetésével is egyeztetni a kurzus megvalósíthatóságáról, valamint az esetlegesen szükséges külső támogatásról.

Másfelől lehetőséget teremtenek-e ezek a konfliktusok az értelmes beszélgetésekre? Ha igen, akkor ezek a feszültségek felbecsülhetetlen értékű alkalmat teremthetnek arra, hogy a tanulók mélyebben megértsék önmagukat is és mélyebben megértsenek másokat is, ami nagyobb fokú nyíltságot eredményezhet. Beszéljük meg ezeket a kihívásokat a nemzeti Together4Change projektpartnerrel és határozzuk meg együtt, hogy melyek a legjobb stratégiák a helyi adottságokat, sajátosságokat figyelembevéve.

Co-funded by
the European Union

12

A kurzus előkészítése

Saját háttérünk, kiindulási helyzetünk

A kurzus elsődleges célkitűzése, hogy segítsen a tanulóknak tényszerű ismereteket szerezni a menekültek és a migránsok tapasztalatairól. Tanárként nem kell a téma szakértőinek lennünk és nincsen szükségünk különösebben széleskörű előzetes ismeretekre sem.

Az azonban alapvető fontosságú, hogy tisztában legyünk saját ismereteink esetleges korlátaival, és felismerjük, mikor van szükség további tájékozódásra.

A nemzeti **Together4Change projektpartner** képzési lehetőséget fog kínálni a tanároknak; az ezeken való részvétel hasznosnak bizonyulhat a kurzus előtti felkészülésben.

A partnerkapcsolat kialakítása

Fontos, hogy stabil partnerkapcsolatot alakítsunk ki a Together4Change projektpartnerrel és egy olyan, migránsok/menekültek által vezetett szervezettel vagy annak képviselőivel, amelynek van tapasztalata a témakörben.

A nemzeti **Together4Change projektpartner** a teljes folyamat során a tanárok rendelkezésére fog állni, és szükség szerint támogatást, iránymutatást fog nyújtani a tanároknak. Bármely olyan probléma vagy kérdés kapcsán koordinálhatunk vele, amely akár a kurzus előkészítése, akár annak tényleges levezetése során felmerül, így bármikor van lehetőség az esetleg szükségessé váló változtatásokra.

Ha rögtön a folyamat elején kialakítjuk ezt a partnerkapcsolatot, együttműködő légkörben tudjuk megtervezni a projekt lehető legeredményesebb megvalósítását.

Co-funded by
the European Union

13

